

[Poul Møller.]

teret af den norske opposition eller af det norske næringsliv. Det er altså tvivlsomt, hvorvidt Norge, når det kommer til stykket, vil kunne indfri denne skitse-mæssige tanke. Det nordiske marked vil utvivlsomt have sine fordele for store dele af dansk erhvervs- liv; men så længe landbrugsvarerne ikke kan blive ligestillet i en nordisk union, er det klart, at Danmark ikke kan basere sin handelspolitiske fremtid på et sådant mar- ked. Vi må derfor vide, hvordan Storbri- tannien og hvordan de seks vil stille sig til en sådan nordisk markedsdannelse. Person- lig vil jeg ikke bestride den mulighed, at Norden i fællesskab måtte kunne opnå en værdifuld samhandelsaftale med de seks; Nordens samlede import fra de seks ud- gjorde i fjor omkring 20 milliarder kr., og det er et særdeles vægtigt argument over for de seks. Må jeg derfor spørge de højt- ærede ministre, om de anser den tanke for mulig og realisabel, at en nordisk union kan forbindes med de seks i et frihandels- område? I så fald ville vi jo bidrage væsent- ligt til en kontinental økonomisk enhed. Hvis dette er praktisk muligt, er der grund til at forvente, at vi kan få tilslutning til en sådan politik fra de øvrige nordiske lande.

Tilbage bliver, at den nordiske løsning er usikker trods vor egen vilje, og vi kan ikke længere i tillid til, at noget kan vise sig, som vi ikke kan tro alverden på, afvise den tredje mulighed: de seks. Ved en successiv tilslutning til de seks kan den europæiske enhed jo i hvert tilfælde teoretisk blive en politisk realitet. Denne tanke er ikke blot vor; den 7. februar i år, altså for få dage siden, indeholdt det fremtrædende engelske tidsskrift *The Economist* en artikel, hvori redaktionen gør sig til talsmand for en bri- tisk tilnærmelse til de seks, ved at Stor- britannien søger egentlig optagelse i fælles- markedet, men kun sikrer sig en sær aftale, for så vidt angår Storbritanniens handel med Commonwealth. Denne britiske tanke- gang viser, at det ikke tør afvises som prak- tisk politik, at det europæiske fællesskab opnås ved en successiv tilslutning til de seks.

Jeg føler trang til her at kritisere de ministre og politikere, især den højtærede handelsminister og den højtærede økonomi- minister, som i adskillige taler landet over

har bestræbt sig redeligt for at lægge mest mulig gift ud for en eventuel dansk tilslut- ning til de seks. Det har hele tiden været landets officielle politik, den politik, vi var samledes og enedes om her, at denne udvej skulle holdes åben. Det sømmer sig derfor ikke, at ansvarlige ministre, endda med sær- ligt ansvar for landets samhandelsproble- mer, har agiteret så kraftigt imod det, som kan blive vor eneste udvej. Hvis jeg siger til den højtærede økonomiminister, at en minister ikke kan føre en privat udenrigs- politik, vil han vide, hvad jeg minder ham om, og vide, hvordan han selv har reageret tidligere over for privat ministeriel politik. Det kan blive den eneste vej frem for det europæiske samarbejde, at man søger op- tagelse hos og tilslutning til de seks for et samarbejde med de perspektiver, dette rummer også for os.

Rent umiddelbart vil jeg slet ikke afvise, at der er og må være store betænkeligheder ved at give dansk tilslutning til de seks, men jeg må på den anden side pege på, dels at her ligger de europæiske perspektiver, dels at det her drejer sig om et marked i vækst, ikke mindst for den danske eksport, som jeg nævnte før. Risikoen er jo åbenbar, den er dels af økonomisk art — jeg tænker her på vor industris og vort håndværks overlevelsesmuligheder — dels af kulturel art, og endelig er der fremført religiøse be- tænkeligheder. Jeg skal ikke underkende sådanne faktorer, men jeg føler mig nu overbevist om, at vore kristelige institu- tioner nok skal overleve det. Jeg tror ikke, at toldgrænsen ved Skelbækken er afgø- rende for vor evangeliske tro her i landet, der i øvrigt kom til os fra Tyskland, og som lever i dag i Tyskland side om side med katolicismen og måske endda trives bedre, end den evangeliske tro trives heroppe.

Jeg tror ikke, at vor kulturarts beståen er afhængig af, om vi opkræver told for de varer, der kommer sydfra, eller pålægger sådanne varer inportrestriktioner og import- begrænsninger. Derimod er jeg aldeles over- bevist om, at vor industri og beskæftigelse i en overgangtid vil blive udsat for et for- rygende uvejr, hvis vi skal tilpasse os med- lemskab af de seks. Vi har lov til at sige, at den politik, vi var fælles om, tilslutningen til det europæiske frihandelsområde, ville have givet os praktisk taget det samme